

Når håret vokser

Selv om tilvæksten i Afrika bare skulle blive halvdelen af det, der her er skitseret, er den enorm. Men der er intet, der tyder på, at den ikke vil blive endnu større. Det er fantastiske opgaver, der ligger foran den kristne kirke, og de kan kun fuldføres gennem en enig og målbevidst indsats.

Kristendommens tyngdepunkt

har i mange århundreder, i hvert fald rent tal-mæssigt, ligget i Vesterlandene, Europa og Nordamerika. Vi har vænnet os til at tale om den kristne verden og den ikke-kristne, hedningeverdenen, u-landene, den tredje verden eller hvad man nu har kaldt den »øvrige verden«. Begivenhedsudviklingen peger på en hurtig forandring i denne henseende. Ingen vil vel længere holde fast ved talen om den kristne verden. Vi er vel klar over, at sækulariseringen er gået så vidt, at den kristne gruppe er et mindretal overalt i verden. Det er også et faktum, at man snart sagt overalt i verden finder repræsentanter for den kristne kirke.

Hvad der dog har større interesse i denne henseende er, at udviklingen peger på, at de kristne i den tredje verden snart vil være tal-mæssigt overlegne. Ifølge dr. Barrets beregninger vil kirkerne i det, vi kalder den »udviklede del af verden« tælle omkring 796 mill. medlemmer omkring år 2000, medens de unge kirker i den tredje verden vil tælle ca. 1.118 mill. medlemmer.

Af stud. teol. Kai Kjær-Hansen, København

Det er med en inderlig ulyst, de såkaldte langhårede forsvarer her, og for så vidt kunne der lige så godt skrives om så mange andre ting, men nu altså om de langhårede kristne. Ulysten har længe været til stede, fordi jeg véd, at mange gør sig andre tanker, hvorfor diskussionen let kan forårsage en ørkesløs polemik eller en uforsonlig stillingtagen, der ikke virker befrugtende på det sammenhold og fællesskab, vi ejer i troen på Jesus Kristus. Men alligevel: Med stor fare for at blive misforstået, så vi graver os endnu dybere ned i de skyttehuller, vi som regel befinder os i, når vi ser forskelligt på tingene, men dog med et lille håb om, at vi, der er kristne, og som altså derfor i det mindste burde *ønske* at forstå hinanden, må indse, at vi ikke skal slås om uvæsentlige problemer, skrives dette.

Problemet

At verdens unge mænd går med længere og længere hår er et faktum, som ikke behøver nærmere beskrivelse. Men det urovækkende for nogle er, at nogle unge kristne – endog med tillidsposter, ja, forkyndere i LM – i den senere tid ikke har støttet barberfaget meget, men har fået halvlangt hår. Og det betyder, vil man hævde, at disse skikker sig lige med denne verden! Og er det forkyndere, det gælder, er en beskyldning for at være vranglærer desværre ikke fjernliggende.

Det er den ene side af sagen. Den anden side er hårproblemet mellem forældre og børn, i særdeleshed børn i den skolesøgende

alder. Det lyder måske for nogle som opdigtede sager. Men desværre kan der fremføres slående beviser på, at forældre endog skammer sig ved deres børns hårlængde, når de er sammen med andre kristne forældre. Dette kan få skæbnesvangre konsekvenser!

Identifikationen

At der kan være nøje sammenhæng mellem den ydre livsform – i denne sammenhæng håret – og livsholdningen, skal ikke bestrides. Den unge generations protestholdning til det etablerede samfund midt i 60'ernes førte bl. a. det lange hår med sig. Derfor er der ikke noget underligt i, at mange kristne forkaster den lange – eller længere – hårmode, fordi man identificerer langt hår med narkotikavrag, rudeknusende demonstranter, anarkister, ja, samfundets snyltere. Denne identifikation er nærliggende, og især hvis man ikke personligt træffer langhårede mennesker, men kun møder dem gennem TV. Men alligevel er den omtalte slutning aldeles misvisende. Når en protestfremkaldende klædedragt eller hårpragt bliver *mode*, må identifikationen udviskes, og dét ofte til stor irritation og ærgrelse for dem, der mener noget med deres protest.

En langhåret kristen vil altså ikke identificere sig med ovennævnte folk, og mener heller ikke, at han støtter dem; han synes simpelt hen, at frisuren er pæn, og det kan der jo ikke være noget forkert i.

For at sige det samme med eksempler fra nogle andre områder: Identificerer jeg mig med katolikkerne i Italien, fordi jeg går i italienske sko, fremstillet af en from katolik, der giver tiende til pavestaten? Eller med, som nogle mener, Jehovas Vidner, når jeg drikker Coca Cola eller Fanta?

Man kunne blive ved. Vel støtter vi mange ikke-kristne, men det ville være ulideligt at leve, hvis vi hver gang vi købte noget, først skulle finde ud af, hvem vi egentlig støttede.

Altså: Når en anden hårlængde end den

vante er blevet mode, kan man frit vælge eller vrage den.

Vi følger jo alle moden

Nu er det måske ikke uden interesse at nævne, at mænd i den langt overvejende del af historien har gået med længere hår end det, vi har. Så vidt man véd, var det vist grækerne og romerne, der begyndte at gå med kort hår. Hvordan Jesus så ud, véd jeg ikke, men på alle mine billeder fra søndagsskolen er han i hvert fald fremstillet med langt hår. Igennem hele Middelalderen var håret langt. Napoleon indførte det korte – altså en revolutionær! Sidste århundrede gik folk med kort og halvlangt hår mellem hinanden. (Billeder af Chr. Møller og Rosenius kan nævnes som studieobjekt).

Hvad jeg vil med dette? At vi nu *alle* skal gå med langt hår? Nej, langtfra! Men at vi *alle* kan få et afslappet forhold – også til håret. At vi så altså *alle* skal *synes*, at halvlangt hår er smukt? Nej, langtfra! Smag kan ikke diskuteres. Hvad da? Dette: At vi indser, at vi her beskæftiger os med *et aldeles ligegyldigt emne*, som altså ikke engang burde være et problem for os.

Vi følger jo alle moden mere eller mindre. Går vi nu en 'langhåret tid' i møde, så vil de fleste, måske alle, prædikanter have det anno 2000 (og nogle vil måske så til den tid kæmpe mod eventuelle kortklippede revolutionære personer – ak ja!).

Når vi alle følger med moden, så lad os da ikke stride mod hinanden og udmarve hinandens frimodighed, når altså moden ikke er i modstrid med Guds ord og et værdigt kristenliv. Lad os derfor ikke beklage os over uvæsentlige ting. Den, der vil klage over tiden, kan i dag let finde mere væsentlige ting at sætte sin finger på.

Forargelsen

Men hvad nu, når der dette til trods er nogen, der forarges på de langhårede kristne?

For skyldes det ikke bare forfængelighed, at man lader håret vokse? Til det sidste er der bare at svare: Jo, selvfølgelig er der forfængelighed med i spillet, men – hånden på hjertet – hvor er der ikke det?

Hvad angår forargelsen, så synes det at være et af de mest benyttede, men samtidig mest misbrugte og misforståede begreber, hentet fra NT.

Det er yderst let at blive forarget. Er der en person, der handler lidt anderledes, end jeg gør, eller går klædt lidt anderledes end jeg, kan jeg sætte mig hen og forarges, samtidig med at jeg foregøgler mig selv, at jeg har Paulus på min side, og han skal jo vist nok have sagt noget om, at ingen må forarge mig!

Hertil er følgende at sige:

Denne 'forargelse' har intet med NT's forargelse at skaffe. Den, der forarger nogen i nytestamentlig betydning, fører vedkommende bort fra troen; den, der forarges, falder fra troen; forargelse er altså frafald fra troen.

Paulus vil derfor f. eks. ikke være med til at spise afgudsofferkød, som i sig selv er en ubetydelig og uvæsentlig ting, hvis man ikke nyder det i et afgudsofferhus, for at ikke en nyomvendt, der er svag i troen, skal falde fra, idet han forledes til at spise noget, som senere vil volde ham forfærdelige sjælskvaler, så han ikke engang tror, han kan få tilgivelse herfor.

Talen om forargelsen er altså kommet til for at beskytte de små, dem, der er svage i troen. Hvis dette er rigtigt, må jeg da spørge: Hvem af dem, som 'forarges' (med den almindelige ikke-bibelske forargelse) på langhårede, er svag i troen? Er det ikke dem, der for en menneskelig målestok er stærke i troen, der forarges?

Og hvem er de svage? Er det ikke oftest dem, der kan personificeres i den dreng, med det halvlange hår, jeg talte med på en weekend-lejr. Han kom fra et ikke-kristent hjem og sagde i samtalens løb: »Når jeg kommer ind i Nansensgade om søndagen, ser så mange

så mærkeligt på mig... synes du også, jeg har for langt hår?«

Nu er vi ved sagen – og nu begynder sagen at blive alvorlig – forfærdelig alvorlig – for os!

Hvem er det, der står i fare for at falde fra?

Hvem er de svage, der skal hjælpes?

Hvem af os tør med vore blikke skubbe ham – dem – ud på grund af en ubetydelig sag, lidt hår?

Og hvem siger vranglærer til den ungdomsleder eller forkynder, der har en smule hår om ørerne, hvormed han også siger, om ikke til andre, så forhåbentlig til nogle få svage, at Kristus har løskøbt os – lad nu være med at misforstå mig – til at være os selv, dvs. til ikke nødvendigvis at kopiere de andres smag?

Men hvem er det, der om, og om igen må høre: Læg ikke store byrder af ubetydeligheder på svage kristne, som vil knække dem? Og hvem er det, det skal forkyndes for: Se ikke på det ydre, men på mennesket? Hvem er det, der ikke har forstået, at Gud engang vil dømmе det, der skjuler sig i mennesket (Rom. 2, 16)? Ja, det er jo os!

Oprejste hoveder

Rejs da hovederne, I forældre, som har drenge, I skammer jer ved, fordi de har lidt for meget hår i nakken, børn, som trofast går med jer til møderne, børn, som gerne vil være kristne. Ødelæg da ikke det ord, der er sået i dem, selvom I og jeres jævnaldrende synes, at den mode er aldeles horribel. Brug ikke den kostbare tid til at skændes med dem om ubetydeligheder. Fortæl dem hellere om Jesus! Og advar dem mod de ting, der virkelig kan forårsage frafald fra troen, og vær ikke selv, i jeres liv og færd til forargelse.

Der er i vor tid nok ting at advare imod og påpege, ting og sager, der virker frafald. Her skal bare nævnes et par fra det ocean, vi vader i, alvorlige misforhold vi fortrænger, når vi bliver optagede af ubetydeligheder:

partier og sladder, manglende broderkærlighed, udfrysning af tilrejsende, skattesnydere og ågerpriser, udnyttning og utugt osv. osv.

Sagde Paulus ikke...

Jeg hører endnu stemmer, der siger: »Jamen, Paulus siger dog, at det er usømmeligt for en mand at have langt hår (1. Kor. 11, 14)«. Ja, ganske rigtigt, ligesom han i samme kapitel betoner, at det er usømmeligt for en kvinde at lade sig klippe. Nu er der dog næppe nogen, der vil hævde, at når Paulus taler om ikke at have langt hår, så er det lige præcis den længde, vi har i dag. Hvad så med de kære prædikanter i de forrige århundreder? Desuden skal man jo være varsom med at rive skriftsteder ud af deres sammenhæng. Udrevne skriftsteder kan kun have argumentativ kraft overfor mennesker, der ikke kender deres Bibel. Desuden må man se et skriftsted i dets sammenhæng. Vi må lede efter intentionen med det sagte. Det ville virkelig være skønt af mig at bede mine læsere om at slå op i 2. Sam. 14, 26, og så ud fra det sted, hvor der med fryd fortælles om Absalons hårpragt, at bevise, at vi alle skal gå med langt hår, fordi det er 'bibelsk'...(!)

For at gøre en lang historie kort: Paulus vil, at der skal være forskel på mand og kvinde. Korint var en by med mange skøger og udbredt prostitution. Nogle kvinder havde kortklippet hår, for lettere at komme til at drive lesbisk utugt. Sådan må det ikke være, betoner Paulus.

Og så siger vi stille og uden nogen som helst ironi: Hvem har været i tvivl om, at det var et han- eller hunkønsvæsen, man stod overfor, når man talte med en langhåret?

Langhårede tjenere

Gud give, at vi må komme derhen, hvor vi ikke gider at trættes om disse ting. Ubetydelige ting skal accepteres. Betydelige og væsentlige ting påtales. Om vi dog ikke måtte 'forarges' på hinanden, men glæde os over

hinandens forskelligartetheder, vi er jo dog lemmer på samme legeme, Kristi legeme!

Går vi en 'langhåret tid' i møde – nåh jah, hvad så? Gud har i de forbigangne århundreder haft mange langhårede børn.

Han har også haft mange langhårede tjenere før, som han har vedkendt sig, så vi behøver altså ikke bekymre os så meget om dette.

Og går vi en slips-løs tid i møde – nåh ja – hvad så? Det behøver vi hverken at bekymre os for eller at glæde os over. Det er jo da aldeles ligegyldigt. Men kommer der et tidspunkt, hvor det eneste rigtige og accepterede er langt hår og rullekrave, kommer *den* tid, ja, da håber jeg, at en eller anden på samme måde vil påtale det.